

Lp Leana Land
Bigbank AS
Leana.Land@bigbank.ee

Teie 09.02.2026 nr

Meie 04.03.2026 nr 8-1/26-361-2

Maksekäsu kiirmenetluse tarbijakrediidinõuete esitamise kohta

Olete pöördunud Pärnu Maakohtu poole kirjaga, milles käsitate mitmeid küsimusi seoses tarbijakrediidilepingust tulenevate nõuete esitamisega maksekäsu kiirmenetluses.

Kõigepealt sooviksime juhtida tähelepanu asjaolule, et tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 489² lg 1 alusel lahendab reeglina maksekäsu kiirmenetluse asju kohtunikuabi. Kohtute seaduse § 114 lg 2 kohaselt on kohtunikuabi oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Seega tohib kohtunikuabi oma ülesandeid täita üksnes iseseisvalt ja sõltumatult. Seetõttu ei ole võimalik anda õiguslikku hinnangut konkreetse kaasuse elulistele ega õiguslikele asjaoludele. Saame vaid üldiselt kirjeldada maksekäsu kiirmenetluse põhimõtteid ja aluseid ning tekkida võivaid küsimusi, ent ka need ei tähenda ainuõiget seaduse tõlgendamist ega ole kohtunikuabile ega asjaosalistele kohustuslikud.

Teatavasti on maksekäsu kiirmenetluse kui formaliseeritud menetluse eripära arvestades tarbijakrediidilepingust tulenevate nõuete esitamise praktika kujunenud hetkel selliseks, et maksekäsu kiirmenetluses saab krediidiandja nõuda maksimaalselt üksnes algse laenugraafiku järgi sissenõutavaks muutunud krediidi põhisumma ja sellelt arvestatud seadusjärgse intressi ning viivise tasumist. Kõne all olevate rahuldamata jäetud maksekäsu kiirmenetluse avalduste puhul oli peamiselt tegemist olukorraga, mil algse laenugraafiku järgi ei olnud veel kõigi osamaksete tasumise aeg saabunud ja krediidivõtja sooritatud põhisumma tagasimaksetest ja seadusjärgset intressi ületanud intressimaksetest kogumis piisas krediidi põhisumma osas tekkinud osamaksete võlgnevuse korvamiseks. Sellest tulenevalt leidis maksekäsuosakond, et laenusumma ei olnud täies ulatuses sissenõutavaks muutunud, mistõttu omakorda ei olnud täidetud maksekäsu kiirmenetluse eeldused.

Siiski on maksekäsuosakond senist praktikat ära muutmas. Ehkki krediitdivõtja tagasimaksete ümberarvestamisel võib ülesütlemine osutuda õiguslikult toimetuks, siis ei ole seda maksekäsuosakonnal võimalik maksekäsu kiirmenetluse formaalse olemuse tõttu välja selgitada. Seda arvestades on maksekäsuosakond jõudnud täna seisukohale, et tarbijakrediitilepingu ülesütlemisest tuleneva nõude puhul saab maksekäsu kiirmenetluse sissenõutavuse eelduse lugeda täidetuks.

Ühtlasi märgime, et maksekäsu kiirmenetluse avalduse rahuldamata jätmine ei piira avaldaja õigust esitada sama maksekäsu kiirmenetluse avaldus samadel asjaoludel uuesti (TsMS § 483 lg 5). Seega soovi korral on Teil võimalik rahuldamata jäetud avaldused uuesti maksekäsu kiirmenetluses esitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Talviste
kohtu esimees